

- ³ Хрестова У. Библиографическое разыскание экстериористики на примере собирания болгарики в Народной Республике Болгарии // Библиотечковедение и библиография за рубежом. - С.40-41. Див. також: *Вовченко І.* Державна (Національна) бібліографія України і міжнародні вимоги // Бібл. вісн. - 1994. - №1. - С.13-17.
- ⁴ Див.: Стенограма розширеної міжвідомчої паради з обговорення проєкту програми «Архівна та рукописна україніка», яка відбулася в Інституті української археографії АН України 17 жовтня 1991 р. // Архівна та рукописна україніка. - К., 1992. - С. 26; *Дашкевич Я.* Українознавство, україністика, україніка: Еволюція понять та їх майбутнє // Другий Міжнародний конгрес україністів. Львів, 22-28 серпня 1993 р. Доп. та повідом. Історіографія українознавства, етнологія, культура. - Львів, 1994. - С.3-8; *Омельчук В.Ю.* Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки // Бібл. вісник. - 1995. - №5. - С.2.
- ⁵ Див.: *Заставний Ф.Д.* Українська діаспора. - Львів, 1991. - С.9-11; *Маркусь В.* Чому діаспора: спроба ідентифікації поняття // Укр. діаспора. - 1992. - №1. - С.4-13.
- ⁶ Див.: *Дашкевич Я.* Куди показує компас?: Про концепцію 5-томної «Історії української культури» // Україна вчора і нині. - К., 1993. - С. 34-35.
- ⁷ *Данко О.* Українські публікації поза Україною /1945-1960/ // Сучасність. - 1962. - №3. - С.108-116. Додаткові відомості щодо кількості українських книг, надрукованих у діаспорі, див. у ст.: *Кравців Б.* Українська книжка в діаспорі // Альманах Українського народного союзу на рік, 1975. Джерсі-Сіті; Нью-Йорк. - 1975. - С.86-91.
- ⁸ Див. також: Украинская ССР в изданиях братских республик: /По материалам академических библиотек/: Библиографический указатель / Сост. С.И.Белокопъ - Киев, 1987.
- ⁹ *Льницька Л.І.* Українознавча бібліографія в Науковому товаристві ім. Шевченка у Львові /1885-1939/: Друковані й архівні матеріали // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В.Стефаника ІАН України. - Вип.4. - Львів, 1994. - С. 165-178.
- ¹⁰ Про початки української бібліографії, в т. ч. зарубіжної україніки див.: *Пеленський С.Ю., Кузеля З.* Бібліографія (історія української бібліографії) // Енциклопедія українознавства: Загальна частина / Перевидання в Україні. - К., 1995. - С. 966-969.
- ¹¹ Передрук тексту покажника див.: *Погребенник Ф.Л.* Рідкісний покажчик українських видань у Відні. - Бібл. вісн. - 1994. - №3. - С.9-17.
- ¹² Йх аналітичний огляд див.: *Льницька Л.* Рец. на вид.: Максим Бойко. Персональна бібліографія, 1947-1992 / Блумінгтон, 1992/ // Записки наукового товариства ім. Шевченка. - Львів, 1995. - Т. ССХХІХ. Праці філол. секції. - С. 602-605.
- ¹³ *Ukrainica at the University of Toronto Library. A Catalogue of Holdings / Compiled by Paul Robert Magocsi with the assistance of Nadia Odette Diakun. - Toronto; Buffalo; London, 1986. Vol. 1-2.*
- ¹⁴ *Фесенко А.* Бібліографія україніки в Бібліотечі Конгресу США. - Машинпис. - 406 с. Зберігається у відділі зарубіжної україніки НБУВ.
- ¹⁵ Див.: Презентація друкованого каталогу Нью-Йоркської публічної бібліотеки (1911-1971) // Бібл. вісн. 1996. №3. С.39.
- ¹⁶ Див. напр.: Каталог книжок найбільшої української книгозбірні 1985: Українська книгарня в Едмонтоні. - Едмонтон, 1985.
- ¹⁷ *Фесенко А.* До питання української бібліографії за кордоном // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Нью-Йорк; Париж; Торонто, 1969. Т.185. / 36. філол. секції. Т.34/. - С.97-112.
- ¹⁸ *Кравців Б.* Українська книжка в діаспорі: Альманах Українського народного союзу на рік, 1975. - С.86-91.
- ¹⁹ *Фесенко А.* До питання української бібліографії за кордоном. - С.107.
- ²⁰ *Кравців Б.* Українська книжка в діаспорі - С.87.
- ²¹ *Судин А.* До проблеми вивчення тематико-інтологічного складу української книги в діаспорі (третья хвиля емігранції) // Книга в соціокультурному просторі: (Досвід книговидавництва XIX-XX ст. і сучасні проблеми). Міжпар. наук. конф. Львів, 3-5 травня 1995 р. Доп. і повідом. Львів, 1995. - С.68-70.
- ²² Див. напр.: *Exilveröffentlichungen der Ševčenko-Gesellschaft* der Wissenschaften der Ukrainischen Freien Universität des Ukrainischen Technisch-Wirtschaftlichen Instituts: Ausstellungskatalog. - München, 1983; Видання Наукового товариства ім. Шевченка: 1945-1980-ті: Бібліографічний покажчик / Ветун, переклад, обробка О.В.Русіної. - К., 1990. Невовний бібліографічний огляд видань наукових інституцій діаспори (без року публікації) подається у багатьох їхніх книжоторговельних каталогах. Див. напр.: Список видань Української вільної академії наук у Сполучених Штатах Америки // Ювілейне видання, присвячене двадцятиліттю діяльності: 1945-1965 / УВАП. - Нью-Йорк, 1967. - С.59-62; Publications: Harvard Series in Ukrainian Studies / Harvard Ukrainian Research Institute. - Cambridge, (1991); Canadian Institute of Ukrainian Studies Press; Publications catalogue. 1993/1994. (Edmonton, 1994).*
- ²³ Цінні міркування щодо напрямів і характеру вивчення цієї проблематики на російському матеріалі подано в статті *В.І.Харламова* «Русская зарубежная книга как библиографическая категория» /Библиография. - 1994. - №6. - С.11-20/

* Так у книзі.

Наталія Белічко, Тетяна Галькевич

Дарунки секторові естампів та репродукцій НБУВ

Комплектування бібліотек - невід'ємна, а можливо, й найголовніша умова їх функціонування. Одвічною традиційною формою поповнення бібліотечних фондів є дарунки доброчинників. Свідчення цього - дарунки НБУВ видатних українських художників В.Касіяна, О.Пашенка, М.Дерегуса, В.Литвиненка, А.Базилевича, мистецтвознавців Ю.Белічка, С.Побожія, Г.Юхимця і багатьох інших.

Коли скорочуються надходження до бібліотек, то відповідно знижується й рівень повноти фондів. За останніх чотири роки нові надходження літератури книжково-альбомного фонду зменшилися вдвічі, а аркушевого - вчетверо. При такій ситуації безкоштовне комплектування набуває особливого значення. Співробітники сектора естампів та репродукцій, дбаючи про поповнення фондів, проводять бесіди з читачами, відвідують виставки, майстерні художників, колекціонерів, налагоджують контакти з творчими спілками, Дирекцією художніх виставок Міністерства

культури та ін. Завдяки широким зусиллям, дарунки окремих осіб та громадських установ за 1994 р. становили 27% від загальної кількості нових надходжень. У 1995 р. частка дарунків збільшилася до 35%. Отже, комплектування фонду сектора значною мірою здійснюється за їх рахунок. Так, художник М. Кононенко подарував 11 гравюр відомого українського графіка І. Батечка та гравюри М. Деретуса. Художниця Катерина Росандич-Кричевська (проживає в США) надіслала в дарунок монографію про видатного художника В. Кричевського. Директор музею О. Довженка Тетяна Дерев'янка передала сім кіноплакатів та 38 репродукцій. Київський художник В. Іванов-Ахметов подарував оригінальні гравюри, Г. Юхимець - портрет-гравюру В. Верещагіна роботи Мате, графік Г. Сергєєв - близько 200 своїх робіт. Збіркознавець (167) заслуженого художника України Г. Малакова подарував бібліотеці його брат Д. Малаков. Сектор співпрацює з київськими музеями російського мистецтва та історичного, художніми музеями Сум, Луганська та Чернігова.

Деякі бібліотеки відбирають від запропонованого в дарунок тільки найцінніше, раритетне, не бажаючи «захарачувати» фонди. Це нагадує методи археологів минулих століть, які в пошуках коштовних скарбів нехтували історичною та культурною цінністю всього археологічного матеріалу, що істотно зашкодило археологічній, історичній та культурологічній наукам.

Сектор естампів та репродукцій приймає на зберігання все подароване. Це заохочує людей до надання дарунків, цінність яких може виявитися неабиякою. Приміром, прикладна графіка (етикетки, фірмові, книжкові, товарні та видавничі знаки, рекламні проспекти, буклети, запрошення, філателія й фелокартія, календарі тощо). З огляду на зростання з часом цінності цих видань, у секторі започатковано фонд промислової графіки.

Було б значно легше заохочувати митців до дарунків,

♦ Худ. Г. Малаков. Після турніру. Із серії «Середньовічні сюжети». Ліногравюра. 1966.

♦ Худ. Г. Малаков. Ілюстрація до новел Бокаччо «Декамерон». 1973.

♦ Худ. Г. Малаков. Першодрукар І. Федоров. 1966.

якби бібліотека фінансувала оформлення художніх творів (рамки, наспарту, скло), виставок у своїх приміщеннях. Слід координувати роботу з відділом каталогів для найновішого висвітлення наявності у фондах НБУВ тієї чи іншої літератури, а також образотворчих аркушевих матеріалів. Отже, очевидна необхідність спеціалізованої програми з проблем безкоштовного комплектування. Зараз вона розв'язується за рахунок ентузіазму, дипломатії та особистих ділових контактів співробітників сектора з представниками приватних галерей і видавництва.

Досвід і досягнення в безкоштовному комплектуванні сектора естампів та репродукцій дають підставу заявляти про надання офіційного статусу цій діяльності.